

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Tdo/3/2021
Identifikačné číslo spisu:	1218011270
Dátum vydania rozhodnutia:	10.03.2021
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivetta Macejková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2021:1218011270.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Ivety Macejkovej, PhD., LL.M. a sudcov JUDr. Jany Serbovej a JUDr. Petra Kaňu na neverejnom zasadnutí konanom 10. marca 2021 v Bratislave, v trestnej veci obvineného K. T. pre prečin nebezpečného prenasledovania podľa § 360a ods. 1 písm. c), ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona, o dovolaní obvineného K. T. proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 2To/45/2019 z 27. júna 2019, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. d) Trestného poriadku dovolanie obvineného K. T. s a o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Bratislava II, sp. zn. 6T/96/2018 z 5. apríla 2019, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 2To/45/2019 z 27. júna 2019 bol obvinený K. T. uznaný za vinného zo spáchania prečinu nebezpečného prenasledovania podľa § 360a ods. 1 písm. c), ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona na skutkovom základe, že

- od roku 2017 do dňa 14. augusta 2018 dlhodobo prenasledoval svoju bývalú manželku - poškodenú U.. A. I. tým spôsobom, že jej prevažne z domu na X. ulici č. X v I. denne niekoľkokrát telefonoval z telefónneho čísla XXXX XXX XXX, od začiatku roku 2017 sa jej pokúšal niekoľko stokrát dovolať a to aj napriek tomu, že dňa 14. augusta 2018 bolo na Okresnom súde Bratislava II vedené hlavné pojednávanie vo veci úmyselného prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona, z ktorého bol obžalovaný a ktorého sa mal dopustiť taktiež vo vzťahu k poškodenej, pričom aj dňa 14. augusta 2018 jej pred uvedeným pojednávaním šesťkrát telefonoval, čo u poškodenej vzbudilo vážnu obavu o jej život a zdravie, obmedzilo ju to v obvyklom spôsobe jej života vyvolaním zvýšenej úzkosti a strachu, ktoré mohli mať dopad na schopnosť sústredenia sa a pokles pracovnej výkonnosti.

Za to bol obvinenému uložený postupom podľa § 360a ods. 2 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 2, ods. 4 Trestného zákona, § 37 písm. m) Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 18 (osemnásť) mesiacov, na výkon ktorého bol zaradený podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona do

ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia. Zároveň obvinenému postupom podľa § 60 ods. 1 písm. a) Trestného zákona uložil trest prepadnutia vecí - telefónu Alcatel otvárací - vyklápačka č. XXXXx a SIM karta s telefónnym číslom XXXX XXX XXX.

+ + +

Proti označenému rozsudku krajského súdu podal obvinený dovolanie vlastným písomným podaním z 20. januára 2020 (č. I. 308 a nasl. spisu) z dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku a to, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Okresný súd Bratislava II výzvou z 23. júla 2020, doručenou obvinenému 7. decembra 2020 (č. I. 316 spisu) v súlade s § 373 ods. 3 Trestného poriadku vyzval obvineného, aby v lehote do 15 dní od doručenia výzvy doručil súdu riadne vyplnený a potvrdený priložený dotazník - potvrdenie o majetkových pomeroch. Zároveň obvineného poučil, že ak dotazník v stanovenej lehote nedoručí súdu, bude vec v zmysle § 373 Trestného poriadku predložená na Najvyšší súd Slovenskej republiky. Zároveň bol obvinený poučený, že dovolanie môže podať len prostredníctvom obhajcu.

Keďže obvinený na túto výzvu nereagoval, prvostupňový súd postupom podľa § 373 ods. 3 prvá veta Trestného poriadku predložil 27. januára 2021 vec na ďalšie konanie dovolaciemu súdu.

Predseda senátu dovolacieho súdu následne výzvou podľa § 373 ods. 4 Trestného poriadku z 9. februára 2021 poučila obvineného o jeho povinnosti podať dovolanie prostredníctvom obhajcu a o povinnosti byť v dovolacom konaní zastúpený obhajcom a vyzvala ho, aby v lehote 15 dní odo dňa doručenia výzvy podal dovolanie prostredníctvom obhajcu, ktorého si zvolí a písomne ho splnomocní na zastupovanie v dovolacom konaní. Výzva bola obvinenému doručená 15. februára 2021, na ktorú nereagoval, zostal nečinný a teda obhajcu si nezvolil.

Podľa § 373 ods. 1 Trestného poriadku obvinený alebo osoby uvedené v § 369 ods. 5 Trestného poriadku môžu podať dovolanie len prostredníctvom obhajcu.

Podľa § 373 ods. 2 Trestného poriadku obvinený musí byť v konaní o dovolaní zastúpený obhajcom.

Podľa § 373 ods. 4 Trestného poriadku, ak dovolací súd po predložení dovolania zistí, že dovolateľ nie je zastúpený obhajcom, poučí dovolateľa podľa odseku 2 a určí primeranú lehotu na odstránenie tohto nedostatku. Ak táto lehota márne uplynie, rozhodne podľa § 382 písm. d) Trestného poriadku.

Konanie o dovolaní v zmysle ôsmej hlavy Trestného poriadku je jedným z mimoriadnych opravných prostriedkov, ktoré je možné podať iba proti rozhodnutiu súdu, ktorým bola vec právoplatne skončená (§ 368 Trestného poriadku). Dovolacie konanie je výlučne návrhovým konaním, a preto sa Najvyšší súd SR stáva dovolacím súdom až podaním dovolania. Z týchto dôvodov Najvyšší súd SR nie je oprávnený pred podaním dovolania robiť akékoľvek úkony súvisiace s dovolacím konaním; preto ani nemôže v tomto čase ustanoviť obvinenému obhajcu. Ustanovenie § 373 ods. 1 Trestného poriadku je lex specialis vo vzťahu k ustanoveniu § 40 ods. 1 Trestného poriadku, a preto je povinnosťou obvineného v prípade, ak chce dovolanie podať, aby si na tento procesný úkon obhajcu zvolil (pozri rozhodnutie R 1/2010). Použitie ustanovenia § 40 ods. 1 Trestného poriadku by (s poukazom na ustanovenie § 373 ods. 2 a ods. 5 Trestného poriadku) prichádzalo do úvahy len v prípade, ak by dovolanie podal minister spravodlivosti alebo generálny prokurátor a obvinený by si obhajcu nezvolil.

Najvyšší súd SR zároveň reflektuje rozhodovaciu činnosť Ústavného súdu Slovenskej republiky, týkajúcu sa práva na obligatórne právne zastúpenie dovolateľa v dovolacom konaní - najmä rozhodnutia, sp. zn.: II. ÚS 210/09, II. ÚS 343/2010, IV. ÚS 305/2009, III. ÚS 79/2010. Z uvedených rozhodnutí v podstate vyplýva, že zmyslom a účelom inštitútu obligatórneho zastúpenia dovolateľa advokátom v dovolacom konaní je poskytnúť dovolateľovi kvalifikovanú právnu pomoc v záujme efektívnej a účinnej

ochrany jeho práv v súvislosti s jeho oprávnením podať dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok, a to aj a najmä vzhľadom na skutočnosť, že predmetom dovolacieho konania sú spravidla obzvlášť závažné a zložité odborné právne otázky, ktorých kvalifikované odborné zvládnutie je v príčinnej súvislosti so záväzkom na zabezpečenie efektívnej obhajoby účastníka.

V danom prípade súd prvého stupňa vyzval obvineného, aby si obhajcu zvolil alebo preukázal v určenej lehote nedostatok prostriedkov na úhradu trov obhajoby s tým, že ak ich preukáže, bude mu na jeho žiadosť obhajca postupom podľa § 40 ods. 2 Trestného poriadku ustanovený. Obvinený však v určenej lehote nereagoval na výzvu súdu prvého stupňa.

Následne obvinený nereagoval ani na výzvu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, aby odstránil nedostatok - absenciu podania dovolania prostredníctvom obhajcu.

Podľa § 382 písm. d) Trestného poriadku dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci, odmietne dovolanie, ak nie sú splnené podmienky dovolania podľa § 372 alebo § 373 ani po postupe podľa § 379 ods. 1 Trestného poriadku.

Keďže obvinený nepodal dovolanie prostredníctvom obhajcu a na výzvu súdu prvého stupňa, ako ani na výzvu Najvyššieho súdu SR nereagoval, Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky neostávalo iné, než jeho dovolanie na neverejnom zasadnutí bez preskúmania veci podľa § 382 písm. d) Trestného poriadku odmietnuť.

Najvyšší súd SR považuje za potrebné poznamenať, že každá strana konaniamá v trestnom konaní nielen práva, ale aj povinnosti ktoré je potrebné splniť, ak chce uplatniť prostriedky trestného práva. To predpokladá, že strana konania sa v rámci svojich povinností bude starať o svoje práva (*vigilantibus iura*), a ak svoju starostlivosť zanedbá (v tomto prípade stačilo reagovať na výzvu), potom sa nemôže právne účinne domáhať na dovolacom súde ochrany svojich práv, keďže sama sa o tieto dostatočne nestarala.

Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0 (ust. § 163 ods. 4 Trestného poriadku v spojení s ust. § 180 Trestného poriadku).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu o dovolaní opravný prostriedok nie je prípustný.